

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९

लालमोहर र प्रकाशन मिति

२०४९।७।२७

संशोधन गर्ने ऐन

१. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण (पहिलो संशोधन) ऐन, २०५२ २०५२।१०।१०
२. केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०५७[®] २०५७।४।२६
३. आयकर ऐन, २०५८ २०५८।१२।१९
४. गणतन्त्र सुदृढिकरण तथा केही नेपाल कानून प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति संशोधन गर्ने ऐन, २०६६[•] २०६६।१०।७

२०४९ सालको ऐन नं. ३४

®

विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरणसम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : देशको औद्योगिकरणको प्रकृत्यामा सीमित पूंजी, मानवीय एवं प्राकृतिक साधनको अधिकतम परिचालन गरी अर्थ व्यवस्थालाई सबल, गतिशील एवं प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन विदेशी लगानी एवं प्रविधि हस्तान्तरणलाई प्रवर्द्धन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको एक्काइसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएकोछ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस ऐनको नाम “विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९” रहेकोछ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-
 - (क) “उद्योग” भन्नाले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०४९ को दफा ३ मा उल्लिखित उद्योग सम्भन्नु पर्छ ।
 - (ख) “विदेशी लगानी” भन्नाले विदेशी लगानीकर्ताले उद्योगमा गरेको देहायबमोजिमको लगानी सम्भन्नु पर्छ:-
 - (१) शेयरमा गरेको लगानी,
 - (२) उपखण्ड (१) बमोजिमको लगानीबाट प्राप्त आयको पुनर्लगानी,
 - (३) ऋण वा ऋण सुविधाको रूपमा गरेको लगानी ।
 - (ग) “प्रविधि हस्तान्तरण” भन्नाले उद्योग र विदेशी लगानीकर्ता बीच देहायका कुराको सम्बन्धमा सम्भौता गरी गरिने प्रविधिको हस्तान्तरण सम्भन्नु पर्छ:-
 - (१) विदेशी उत्पत्तिको कुनै प्रविधि सम्बन्धी अधिकार विशिष्टता, फरमुला, प्रकृत्या, पेटेण्ट वा प्राविधिक ज्ञानको उपयोग गर्ने ।
 - (२) विदेशी स्वामित्वको ट्रेडमार्क उपयोग गर्ने ।
 - (३) वैदेशिक प्राविधिक सल्लाहकार, व्यवस्थापन एवं बजार सेवा उपलब्ध गर्ने ।
 - (घ) “विदेशी लगानीकर्ता” भन्नाले विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने कुनै विदेशी व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्था सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थालाई समेत जनाउँछ ।
 - (ङ) “बोर्ड” भन्नाले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०४९ को दफा १२ बमोजिम गठित औद्योगिक प्रवर्द्धन बोर्ड सम्भन्नु पर्छ ।

[®] यो ऐन २०५७ साल श्रावण १ गतेदेखि नै प्रारम्भ भएको ।

[•] यो ऐन सम्वत् २०६५ साल जेठ १५ गते देखि लागु भएको ।

[®] गणतन्त्र सुदृढिकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा भिकिएको ।

- (च) “विभाग” भन्नाले नेपाल सरकारको उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग वा नेपाल सरकारले तोकेको अन्य कुनै विभाग, कार्यालय वा निकाय सम्भन्नु पर्छ ।
- (छ) “तोकिएको” वा “तोकिएबमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा वा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी जारी गरेको आदेशमा तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्भन्नु पर्छ ।

३. **स्वीकृति लिनु पर्ने** : (१) विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न विभागको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(२) विदेशी लगानी वा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न चाहनेले स्वीकृतिको लागि विभाग समक्ष तोकिएको विवरणहरु समेत संलग्न राखी तोकिएको ढाँचामा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

◇(३) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त परेमा पचास करोड रुपैयाँसम्म स्थिर जेथा भएको उद्योगको हकमा विभागले आफैँ र सोभन्दा बढी स्थिर जेथा भएको उद्योगको हकमा बोर्डको निर्णयानुसार दरखास्त परेको मितिले तीस दिनभित्र स्वीकृति दिनु पर्नेछ । विभागले त्यस्तो स्वीकृतिको सम्बन्धमा भएको निर्णयको जानकारी दरखास्तवालालाई दिनु पर्नेछ ।

◇(४) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुसूचीमा उल्लेख भएका उद्योगहरुमा विदेशी लगानी गर्न स्वीकृति दिइने छैन ।

तर त्यस्ता उद्योगहरुमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न स्वीकृति दिन सकिनेछ ।

४.

५. **सुविधा तथा सहूलियत** : १)

(१क) □

(२) विदेशी मुद्रामा लगानी गर्ने विदेशी लगानीकर्ताले देहाय बमोजिमको रकम विदेशी मुद्रामा नेपाल ^π.....बाहिर लैजान पाउनेछ:-

(क) विदेशी लगानीको केही वा सबै भागको शेयर विक्रीबाट प्राप्त रकम,

(ख) विदेशी लगानी बापतको लाभ वा लाभांशको रूपमा प्राप्त रकम,

(ग) विदेशी ऋणको सावाँ र ब्याजको भुक्तानीको रूपमा प्राप्त रकम ।

(३) विदेशी लगानीकर्ताले प्रविधि हस्तान्तरण सम्भौता अन्तर्गत प्राप्त रकम सम्बन्धित सम्भौतामा उल्लिखित मुद्रामा नेपाल ^π.....बाहिर लैजान पाउनेछ ।

६. **भीसासम्बन्धी व्यवस्था** : (१) नेपाल ^π.....मा लगानी गर्ने उद्देश्यले अध्ययन एवं अनुसन्धान गर्न नेपाल ^π.....मा आएका विदेशी नागरिकलाई ६ महीनासम्मको गैर पर्यटक भीसा दिइनेछ ।

◇(२) विदेशी लगानीकर्ता वा त्यस्तो विदेशी लगानीकर्ताको आश्रित परिवार वा अधिकृत प्रतिनिधि तथा त्यस्तो अधिकृत प्रतिनिधिको आश्रित परिवारलाई विदेशी लगानी कायम रहेसम्म नेपाल ^π.....मा बस्न व्यावसायिक भिसा उपलब्ध गराइनेछ ।

तर एकैपटक कम्तीमा एक लाख अमेरिकी डलर वा सो बराबरको परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा लगानी गर्ने विदेशी लगानीकर्ता र निजको आश्रित परिवारलाई त्यस्तो लगानी कायम रहेसम्म आवासीय भिसा उपलब्ध गराइनेछ ।

◇ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

▽ पहिलो संशोधनद्वारा खारेज ।

१) केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०५७ द्वारा भिकिएको ।

□ आयकर ऐन, २०५८ द्वारा भिकिएको ।

π गणतन्त्र सुदृढिकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा भिकिएको ।

७. **विवादको समाधान** : (१) विदेशी लगानीकर्ता, स्वदेशी लगानीकर्ता वा सम्बन्धित उद्योगको बीचमा कुनै विवाद उठेमा त्यस्तो विवादको समाधान सम्बन्धित पक्षहरूले विभागको रोहवरमा आपसी छलफलद्वारा गर्नु पर्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिम विवादको समाधान हुन नसकेमा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार कानूनसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय आयोग (अनसिट्राल) को प्रचलित मध्यस्थता नियमबमोजिम मध्यस्थताद्वारा समाधान गरिनेछ ।
 (३) मध्यस्थता काठमाडौंमा हुनेछ । मध्यस्थतामा नेपालको कानून लागू हुनेछ ।
 ©(४) उपदफा (१), (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि तोकिए बमोजिमको लगानी भएका उद्योगमा विदेशी लगानीका सम्बन्धमा उठेका विवादको सामाधान विदेशी लगानी सम्भौतामा उल्लेख भए बमोजिम गर्न सकिनेछ ।
८. **नियम बनाउने अधिकार** : यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।
९. यसै ऐन बमोजिम हुने : प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमहरूमा लेखिए जति कुरा सोहीबमोजिम हुनेछ ।
- ©९क. **अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्ने** : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीको खण्ड (ख) मा आवश्यक हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।
१०. **खारेजी र बचाउ** : (१) विदेशी लगानी तथा प्रविधि सम्बन्धी ऐन, २०३८ खारेज गरिएकोछ ।
 (२) विदेशी लगानी तथा प्रविधिसम्बन्धी ऐन, २०३८ अन्तर्गत भए गरेको सम्पूर्ण काम कारवाहीहरू यसै ऐनबमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

© पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

द्रष्टव्य : केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ बमोजिम रूपान्तर भएका शब्दहरू:-
 “श्री ५ को सरकार” भन्ने शब्दको सट्टा “नेपाल सरकार” ।

अनुसूची
(दफा ३ को उपदफा (४) संग सम्बन्धित)
विदेशी लगानी गर्न स्वीकृत नदिइने उद्योगहरु
खण्ड (क)

१. घरेलु उद्योग ।
२. व्यक्तिगत सेवा व्यवसाय (जस्तो कपाल काट्ने, श्रृंगार गर्ने, सिलाई (टेलरिंग), ड्राइभिङ तालिम आदि व्यवसाय) ।
३. हात हतियार तथा खरखजाना उद्योग ।
४. गोलीगठ्ठा, बारुद ।
५. विकीरणजन्य पदार्थ (रेडियोएक्टिभ मेटेरियल्स) सम्बन्धी उद्योग ।
६. घरजग्गा खरिद बिक्री व्यवसाय (निर्माण उद्योग बाहेक) ।
७. चलचित्र व्यवसाय (®राष्ट्र भाषाको) ।
८. सुरक्षात्मक छपाई (सेक्युरीटी प्रिन्टिङ्ग) ।
९. मुद्रा तथा सिक्का व्यवसाय ।

खण्ड (ख)

१. ^अन्तराष्ट्रिय श्रृङ्खलाको रूपमा तत्काल दुई भन्दा बढी मुलुकमा कारोवार गरिरहेको खुद्रा व्यवसाय बाहेकको अन्य खुद्रा व्यवसाय (रिटेल बिजनेस) ।
२. ⊕
३. ⊕
४. ⊕
५. ⊕
६. ⊕
७. ⊕, बिडी, ⊕ (९० प्रतिशत भन्दा बढी निकासी गर्ने बाहेक) ।
८. आन्तरिक कुरियर सेवा ।
९. आणविक शक्ति (एटोमिक इनर्जी)
१०. ⊕
११. कुखुरा पालन ।
१२. माछा पालन ।
१३. मौरी पालन ।
१४. ^एकाउन्ट प्रतिशतसम्म विदेशी लगानी भएको परामर्श सेवा व्यवसाय-व्यवस्थापन, लेखा, इन्जिनियरिङ, कानूनी जस्ता व्यवसायहरु ।
- ⓧ १५. ब्युटी पार्लर ।
- ⓧ १६. भाडामा खाद्यान्न कुटानी, पिसानी र पेलानी गर्ने कार्य ।
- ⓧ १७. स्थानीय क्याटरिङ्ग सेवा ।
- ⓧ १८. ग्रामीण पर्यटन ।

® गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा भिकिएको ।

^ नेपाल राजपत्र मिति २०६२।०।६ को सूचनाद्वारा हेरफेर ।

ⓧ नेपाल राजपत्र मिति २०६२।०।६ को सूचनाद्वारा भिकिएको ।

ⓧ मिति २०५८।१।२० को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाद्वारा थपिएको ।